

ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

Relationship between Learning Organization and the Effectiveness of Learning Management of Teachers in Schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

อัมรา จันทา¹ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรดร จันทันดี³

Ammara Chanthao¹ Assoc. Prof. Dr.Sayan Boonbai² Asst. Prof. Dr.Pataradron Junwandee³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูและหาแนวทางพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 329 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 93 คน ครูผู้สอน จำนวน 236 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejci & Morgan โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยแบบสอบถามระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .339 – .656 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .918 และแบบสอบถามระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .563 – .663 มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .961 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t – test ชนิด Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน แบบสัมภาคย์แนวทางพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนและแบบสัมภาคย์แบบมีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครู

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Educational Administration Program Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Lecturer Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³Lecturer in the Faculty of Education Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: อัมรา จันทา, ammara.cha799@gmail.com

รับเมื่อ 3 มีนาคม 2567 แก้ไข 23 เมษายน 2567 ตอรับ 25 เมษายน 2567

4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
5. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โดยรวม (X_t) และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยรวม (Y_t) มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xyt}=.722$)
6. การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพผลความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ จำนวน 1 ด้าน คือ การมีรูปแบบทางความคิด โดยผู้บริหารสามารถจำแนกกระบวนการทางความคิด พิจารณา ทบทวน ไตร่ตรอง สถานการณ์ต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจปฏิบัติงานการวางแผนการดำเนินการ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองตามความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, and determine the relationship between being a learning organization and the effectiveness of teachers' learning management in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 329 participants, including 93 school directors and 236 teachers working in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's ready – made Table, and multi-stage random sampling. The data collection tools included two sets of 5 – level rating scale questionnaires. The first set assessed the level of being a learning organization, demonstrating the discriminative power ranging from .339 to .656 and the reliability of .918. The second set evaluated the effectiveness of teachers' learning management in schools, with the discriminative power values ranging from .563 to .663, and the reliability of .961. Statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t – test for Independent Samples, One – Way ANOVA, and Pearson's product-moment correlation coefficient analysis. The interviews were also employed to establish guidelines for developing a learning organization and assessing the effectiveness of teachers' learning management in schools.

The research results revealed that:

1. Being a learning organization, as perceived by participants, was overall at a high level.
2. The effectiveness of learning management, as perceived by participants, was overall at a high level.
3. Being a learning organization, as perceived by participants, classified by positions, school sizes and work experience showed no differences.
4. The effectiveness of learning management, as perceived by participants, classified by positions, school sizes and work experience showed no differences.
5. Being a learning organization (X_t) and the effectiveness of learning management (Y_t) exhibited a significant positively correlation at the .01 level of significance, with a high level of correlation coefficient of $r_{xyt} = .722$.
6. This research has proposed guidelines for developing the efficiency of being a learning organization involving one aspect: Cognitive Styles: Administrators demonstrate the ability to engage in thinking process, thoughtful consideration, review, critical evaluation of various circumstances before making decisions related to

operational performance and plans. School directors are advised to serve as promoters, supporters of teachers and personnel, fostering opportunities for self – development in terms of knowledge, abilities, interests, and aptitudes.

Keywords: Being Learning Organization, Effectiveness of Teachers' Learning Management

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (4) บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560, หน้า 13) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 ก็ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ในมาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปีอีกด้วย

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เป็นแนวคิดในการพัฒนาองค์การโดยเน้นการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้องค์การก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งแนวคิดขององค์การแห่งการเรียนรู้เป็นแนวคิดของการพัฒนาองค์การอย่างยั่งยืนโดยการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในองค์การเพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ การที่องค์การจะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้นั้น ต้องสร้างช่องทางในการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในองค์การที่เป็นการถ่ายทอดระหว่างบุคลากรในองค์การควบคู่ไปกับดารรับความรู้จากองค์การ โดยมีส่วนที่ส่งต่อที่สำคัญเพื่อก่อให้เกิดโอกาสในการแสวงหาแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพสูงสุด นำไปสู่การพัฒนาและการสร้างฐานความรู้ที่เป็นสมรรถนะหลักขององค์การ (อภิญา ฉัตรช่อฟ้า, 2562, หน้า 159)

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนโดยการพัฒนาผู้เรียนซึ่งผลจากนโยบายและการปฏิบัติชี้ให้เห็นว่า 1) ความพยายามที่จะยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทำให้เกิดวัฒนธรรมทำงานร่วมกัน 2) มีการเชื่อมโยงของผู้นำระดับเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดการทำงานและเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 3) มีการพัฒนาความสามารถของครูและให้ครูได้ทำงานตรงตามความสามารถของตนเองการปฏิบัติตนของผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาโดยการส่งเสริมการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (กนกอร สมปราชญ์, 2560, หน้า 93)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีพันธกิจในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพ คุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและมีความเป็นเลิศ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าโดยภาพรวมประสบปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาการนำสื่อวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ปัญหาครูมีภาระงานมาก การนิเทศติดตามไม่ต่อเนื่องปัญหาครูขาดทักษะในการใช้สื่อ เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2, 2563, หน้า 13)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในบทบาทของผู้ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาให้มีประสิทธิผลดียิ่งขึ้นต่อไป

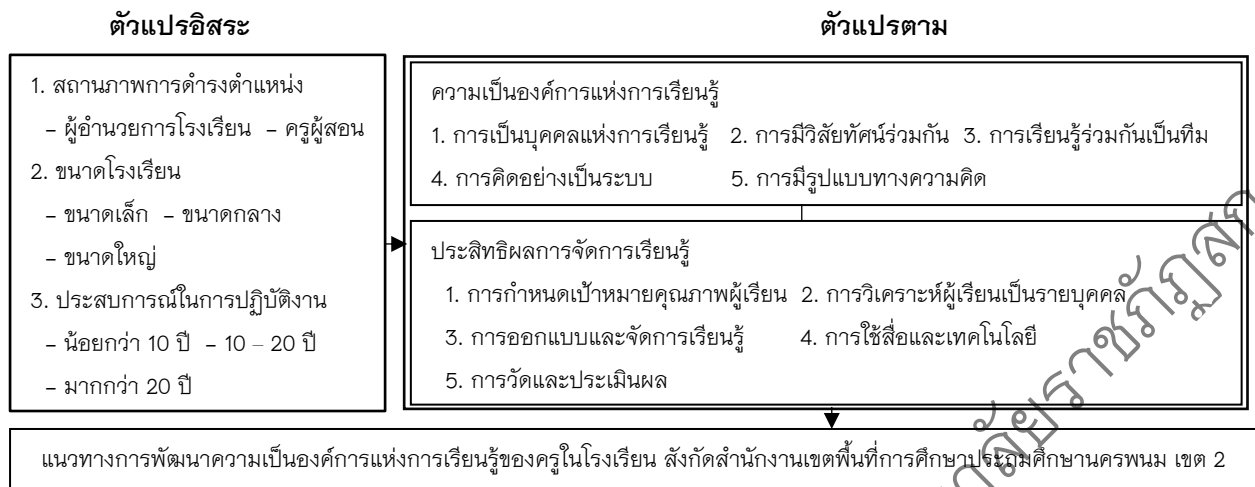
คำถามการวิจัย

1. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับใด
3. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. แนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
6. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 181 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,551 คน รวมทั้งสิ้น 1,732 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 181 โรงเรียน
- กลุ่มตัวอย่างที่ได้นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2566 โดยได้ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 329 คน จาก 93 โรงเรียน จำนวน 93 คน และครูผู้สอน จำนวน 236 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 181 โรงเรียน โดยได้ทำการใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .339 - .656 และมีค่าความเชื่อมั่น .918
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .563 - .663 และมีค่าความเชื่อมั่น .961

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ ได้แก่ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม การหาค่าดัชนีความสอดคล้องค่า IOC ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบ t - test และค่า F - test แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD การหาค่าความสัมพันธ์ทางบวก การทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน การหาค่า อำนาจพยากรณ์ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน การหาทางแนวทางพัฒนา ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์หัวข้อแปรที่มีค่าอำนาจพยากรณ์มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นรายชื่อเรียงลำดับตามความถี่มากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ การวัดและประเมินผล ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับมาก
3. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า
 - 3.1 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 3.2 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 3.3 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง
4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

4.3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

5. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .722$)

6. แนวทางพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน คือ ด้านที่มีความสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงขึ้นไป ได้แก่ การมีรูปแบบทางความคิด โดยผู้บริหาร 1) สามารถจำแนกกระบวนการทางความคิด พิจารณา ทบทวน ไตร่ตรองสถานการณ์ต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจปฏิบัติงาน 2) การวางแผนการดำเนินการ และ 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ การมีรูปแบบทางความคิด รองลงมาคือ การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล คงประจักษ์ (2567, หน้า 190 – 193) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

2.1 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกฤตา วัฒนเกษมสกุล (2562, หน้า 63) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน มีการดำเนินการเหมือนกันทุกโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน มีกระบวนการกำหนดเป้าหมายให้เป็นรูปธรรมชัดเจน มีนโยบายและแผนงานชัดเจน เข้าใจได้ง่าย มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนิสา มุ่ยจิ้น (2563, หน้า 52) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.3 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประเภทการปฏิบัติการปฏิบัติงานทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ วางตัวเป็นกลางให้ความใกล้ชิด ก่อให้เกิดความไว้วางใจ ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัทพงษ์ วัชระพันธ์ (2564, หน้า 190 - 193) ได้วิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการวิจัย พบว่า 1) บรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมองว่าตนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตน อย่างเต็มที่ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารงานในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็น ด้านกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล ตามบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรคุปต์ บุญเกษม (2560, หน้า 217) ได้ศึกษา ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 837 คน พบว่า ระดับศักยภาพการบริหารจัดการและประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์อยู่ในระดับมาก

3.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีการบริหารจัดการที่ชัดเจนในด้านด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนธยา วิบูลย์ศิลป์ (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยด้านวิชาการที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยทางด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากมองว่าความสำเร็จของการดำเนินการนั้นดีมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยอาจมีความคาดหวังว่าความสำเร็จของการดำเนินการภายในสถานศึกษาควรจะมีมากกว่าที่ยังเป็นอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Homg (2019, p. 104) ได้ศึกษา การใช้เวลาของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ การทำงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นงานที่ซับซ้อน เพื่อทำความเข้าใจชีวิตการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน

4. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสร้างองค์การโดยใช้วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ในการพัฒนา มีการปรับเปลี่ยนทุกองค์ประกอบย่อย ตั้งแต่วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์โครงสร้างวัฒนธรรมองค์การ ซึ่งสมาชิกในองค์การต้องได้มีส่วนร่วมในการคิดและสร้างวิสัยทัศน์พันธกิจ การส่งเสริมให้เกิดการ

เรียนรู้ อย่างต่อเนื่องทั้งองค์การ โดยระดับการเรียนรู้มีทั้งระดับบุคคล ทีมงาน และองค์การสำหรับรูปแบบการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้จากการปรับตัว การเรียนรู้จากการคาดการณ์ การเรียนรู้จากที่ได้เรียน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราตรี พาลาด (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการศึกษาพบว่า 1) ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยแนวทางพัฒนาประสิทธิผลความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีรูปแบบทางความคิด โดยผู้อำนวยการโรงเรียนสามารถจำแนกกระบวนการทางความคิด พิจารณา พบทวน ไตร่ตรองสถานการณ์ต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจปฏิบัติงานการวางแผนการดำเนินการ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองตามความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อื่น เช่น การพัฒนาตนเอง (Personal Mastery) การแก้ปัญหาอย่างมีระบบ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี บุคคลมีความรอบรู้ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กนกอร สมปราษฎ์. (2560). ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก.

วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 1(4), 51 – 65.

ธันท์พงษ์ วัจทะพันธ์. (2564). *ปรัชญาภาคขององค์การที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน*

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นิรมล คงประจักษ์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วารสารวิชาการสถาบัน

เทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(1), 167.

ราตรี พาลาด. (2560). ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 31. สิกขวารสารศึกษาศาสตร์, 4(1), 29 – 40.

สนธยา วิบูลย์ศิลป์. (2560). *ศึกษาปัจจัยด้านวิชาการที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู*.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สรคุปต์ บุญเกษม. (2560). ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาศังหวัดนครสวรรค์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ราชภัฏพิบูลสงคราม, 11(1), 217 – 230.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2563). แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.

นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.

สุกฤตา วัฒนเกษมสกุล. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3.

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

สุนิสา มุ่ยจิ้น. (2563). การศึกษาการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อภิญา ฉัตรช่อฟ้า. (2562). องค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 5(1), 157 – 170.

Hornig. (2019). Development and validation of a pancreatic cancer risk model for the general population using
electronic health records: An observational study. *European Journal of Cancer*, 143(2021), 19 –30.